

El president de la incertesa

Felipe de Jesús Calderón Hinojosa, del dretà Partido Acción Nacional (PAN), serà el nou president de Mèxic a partir de l'1 de desembre, quan prendrà el relleu al també panista Vicente Fox. Alguns ho temien, altres hi confiaven, però tothom ho sabia. No és més que la crònica d'una decisió anunciada, un secret en veu alta que el Tribunal Electoral del Poder Judicial de la Federación (TEPJF), l'última instància possible, va fer oficial finalment el 5 de setembre, la vigília que s'acabés el termini donat per la llei. Els seus set magistrats no van trobar indicis prou contundents d'un "fraud massiu", com denunciava el Partido de la Revolución Democrática (PRD), i van desestimar així per unanimitat l'anul·lació de les eleccions del passat 2 de juliol. I amb ella, l'última esperança que li quedava al candidat de l'esquerra, Andrés Manuel López Obrador... El tribunal, això sí, estiraria les orelles a Fox, i admetia que la seva "indeguda intervenció" durant la campanya –quan amb algunes al·lusions indirectes va voler desacreditar Obrador– va suposar "un risc per a la validesa" de les eleccions. També admetia la intromissió indeguda de diverses organitzacions empresarials, que els darrers dies de campanya van pagar durs anuncis televisius per fer mal al perredista...

Un cop a principi d'agost s'havia desestimat la petició de recomptar "vot

Ara sí, Mèxic ja té president electe. Després de dos mesos d'incertesa, el conservador Felipe Calderón va ser declarat oficialment la setmana passada guanyador de les eleccions del 2 de juliol. El Tribunal Electoral desoïa així les denúncies de frau vessades per l'esquerra, que no ha reconegut el dictamen i anuncia resistència. S'auguren temps difícils...

a vot", com reclamava insistentment l'esquerra –finalment només es van reobrir 11.839 urnes de les més de 130.000 que hi havia–, el 28 d'agost el tribunal ja havia resolt la majoria d'impugnacions puntuals presentades, 375, la majoria també del PRD. Arran d'això decidiria anul·lar uns quants milers de vots per "irregularitats" en les meses, que tanmateix no alterarien significativament la diferència. Finalment, Calderón ha avantatjat López Obrador en 233.831 vots, tot just un 0,56% dels més de 41,5 milions que es van emetre...

Ferida oberta. Lluny de tancar la ferida oberta per dos mesos de declaracions creuades i protestes al carrer, el

dictamen del TEPJF l'ha oberta més que mai, i amenaça de convertir-se en un focus permanent d'instabilitat durant els sis anys que durarà el mandat presidencial. Tal com ja havia anunciat, López Obrador ha refusat la decisió del tribunal, que és irrevocable, i l'ha qualificat fins i tot de "cop d'estat", ja que "convalida el fraud electoral". El líder esquerrà, que ha arribat a enviar "al diable" les institucions federals, ha anunciat així que prosseguirà les "accions civils de resistència pacífica" que des fa més d'un mes desplega per tot el país, però bàsicament a la capital –de què va ser alcalde fins al 2005– on des de llavors manté tallades les principals artèries viàries del centre, i roman acampat al Zócalo. Allà hi ha convocat precisament per a aquest dissabte una Convenció Nacional Democràtica que ha d'aprovar la creació d'un govern paral·lel, i que el designi a ell "president legítim". Ha triat ni més ni menys que el 16 de setembre, festa nacional mexicana –la nit abans Fox ha de cridar el famós *grito* a la mateixa plaça–, un dia que es preveu especialment tens perquè com cada any està prevista una desfílada militar pels carrers ara ocupats per campaments perredistes... Obrador, que fins ara ha refusat totes les crides a la conciliació nacional i a la negociació ofertes pel PAN i pel mateix Calderón, de fet ha anat més enllà i ha desafiat el president electe en assegurar que no li permetran que prengui possessió del càrrec...

Calderón, conciliador

Fill d'un històric fundador del PAN, Felipe Calderón, de 43 anys, ha tingut un ascens fulgurant dins del partit, de què el 1993 ja era secretari general. Avalat per una impecable formació acadèmica –però criticat també per ser massa impulsiu–, l'any passat va triomfar per sorpresa en les primàries per escollir candidat, després que ja ocupés durant el present mandat la cartera d'Energia. Calderón es va fer fort durant la campanya amb un discurs continuista, que advoca per mantenir tant l'estabilitat en l'actual política macroeconòmica –que tot just ara sembla que comença a donar fruits– com la lluita contra la inseguretat. També defensa les bones relacions amb els Estats Units. Un cop proclamat president, de fet, Calderón ha estat felicitat de seguida tant per la Casa Blanca com pels dirigents dels principals bancs. A banda, això sí, no ha parat de fer crides a la conciliació i a la unitat nacional, i ha estès la mà al PRD assegurant que podria assumir com a propi bona part del seu programa social.

Sobre aquestes ratlles, Felipe Calderón, que ha estat declarat president de Mèxic pel Tribunal Electoral. A sota, les conseqüències de les protestes protagonitzades pels seguidors de López Obrador, que denunciaren un frau massiu en el resultat electoral.

Incident al Congrés. No és pas gratuïta l'advertència d'Obrador, i la mostra no cal anar a buscar-la gaire lluny. Tal com preveu la Constitució, l'1 de setembre Fox havia de retre comptes davant del Congrés de la Federació, que vivia a més la seva sessió inaugural. En una jornada inèdita, tanmateix, en la història de Mèxic –i fins a cert punt esperpèntica–, el president no va poder presentar com és tradicional el seu informe anual des de la tribuna, que era ocupada des de minuts

abans per diputats i senadors del PRD que, dolguts, cridaven consignes contra ell i mostraven fins i tot fotografies d'un dels pares de la democràcia mexicana, Benito Juárez. Els legisladors exigien "oficialment" que es desmantellés "l'estat de setge" en què la policia federal mantenia materialment els voltants de l'edifici des de feia setmanes, després que a mitjan agost ja hi hagués hagut alguns disturbis entre els agents i manifestants perredistes. Entre impressionants mesures de segure-

tat, doncs, –fins i tot hi havia franc-tiradors dins de la cambra!– aquell divendres Fox va fer acte de presència al vestíbul de l'edifici, on enmig d'una impressionant expectació mediàtica va fer lliurar el seu informe a secretaria. Escassos minuts després va girar cua per tornar a la seva residència oficial, des d'on va llegir poc després el seu informe en una al·locució televisiva en què va acusar el PRD d'"agreujar" amb la seva actitud no sols la institució presidencial sinó "tot el poble de Mèxic".

Obrador contra el món. La radicalització de la posició de López Obrador, però, sembla que té un efecte més aviat nociu entre la població, fins i tot entre els seus simpatitzants. Els colossals embussos i les pèrdues milionàries que genera la seva plantada al cor del DF, d'entrada, ha provocat molt malestar en el que fins ara el seu principal feu, i amb ell una notable pèrdua de popularitat d'una figura que precisament fins ara ha basat gran part de la seva força en aquest tret, i en el seu carisma entre les classes baixes. Enquestes publicades aquests dies per diversos mitjans mexicans, així, asseguren que la diferència de Calderón sobre Obrador superaria de llarg els 10 punts si ara mateix es tornessin a repetir les eleccions. L'actitud del perredista també ha desfermat condemnes generalitzades a l'estranger. De manera implícita entre la Unió Europea –que va enviar una legió d'observadors als comicis que sempre han dit que no hi van veure irregularitats–, o entre governs de tot el món i de tots els signes polítics que, com l'espanyol, s'han afanyat a felicitar Calderón per la seva victòria un cop ratificada pel tribunal. Però també obertament entre mitjans de comunicació, com el *New York Times* o el mateix *El País*, que en les darreres setmanes han dedicat a Obrador duríssims editorials en què l'acusen de desestabilitzar el país, i li demanen que reconegui democràticament la derrota. Amb aquest panorama, d'Obrador contra el món, la incògnita és saber fins on durà la seva resistència.

Oscar Palau
Ciutat de Mèxic